

Finlandia-palkintojen jakotilaisuus 29.11.2023

Tietokirjallisuuden Finlandia-voittaja Antti Järven puhe

Arvoisa juhlaväki,

Minun kirjani sai alkunsa henkilökohtaisesta tiedon tarpeesta ja kaipuusta. Keväällä 2020 setäni Olli pyysi minua selvittämään, mitä hänen isoisälleen oli tapahtunut. Tätä tietoa suvussamme oli kaivattu jo vuosikymmenten ajan.

Kun aloin selvittää asiaa, tajusin, että en ole kirjoittamassa vain isovaaristani Antti Järvestä vaan tavallisista ihmisistä sodan jättämässä myllerryksessä. Siitä miten ihmiset joutuvat jättämään kotiseutunsa ja lähtemään uusille asuinsijoille ilman omaisuutta. Siitä miten joukko ihmisiä päättääkin jäädä kotiin ja perheenjäsenet joutuvat eroon toisistaan. Siitä millaiset voimat ihmisten kohtaloa ohjailevat.

Se, mikä meidän suvussamme koettiin arkaluontoiseksi asiaksi ja josta vaiettiin, oli sitä myös laajemmin Suomessa sotien jälkeen. Kirjani henkilöt, luovutettuun Karjalaan vapaaehtoisesti jääneet, unohtuivat historian uumeniin.

Kirjan kirjoittaminen opetti minulle jälleen kerran sen, kuinka tärkeää on yrittää kuunnella niitä ihmisiä, joiden ääni ei kuulu yhteiskunnassa tai on katoamassa menneisyyteen. Tieto on paras väline toistemme ymmärtämiseen. Tieto on myös muistamista ja tuo valoa siihen, mistä vaietaan ja mikä tuntuu häpeälliseltä.

Haluan kiittää Suomen Kirjasäätiötä, Finlandia-valitsija Linda Liukasta ja Finlandia-ehdokkaat valinnutta lautakuntaa. Kehotan ihmisiä tarttumaan kaikkiin tämän vuoden ehdokaskirjoihin ja ylipäänsä lukemaan kotimaisia tietokirjoja ja keskustelemaan niistä.

Kiitän myös Gummeruksen väkeä ja kaikkia niitä ihmisiä, jotka ovat minua eri tavoin auttaneet. Vaikka kirja syntyy yksin istumalla, se ei koskaan synny vain omin voimin.

Iso kiitos myös Olli-sedälle, joka halusi tietää ja löytää vastauksia.

Kiitos!